

EL MONUMENT TARDOROMÀ DE CENTCELLES

Dades ♦ Context ♦ Propostes

Tarragona ♦ Constantí ♦ 28-30 de juny de 2022

PRESENTACIÓ

L'Ateneu Universitari Sant Pacià (AUSP), el Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (MNAT) i l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós (INSAF), amb el patrocini del Pontificio Istituto di Archeologia Cristiana (PIAC) organitzen, entre els dies 28 i 30 de juny de 2022 el Congrés *El monument tardoromà de Centcelles: dades, context, propostes*.

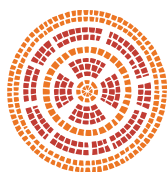
Aquest Congrés vol plantejar de manera completa el tema de la naturalesa i funcions d'un monument difícil d'interpretar i explicar, i sobre el qual s'han proposat diverses hipòtesis. Pensem que, després del Congrés de Madrid del 2010, organitzat per l'Institut Arqueològic Alemany (DAI), i amb les dades del monument a disposició ofertes per les Actes d'aquest Congrés, ha arribat el moment d'analitzar els resultats fins ara assolits, amb la intenció d'avançar en el coneixement d'una temàtica complexa.

Aquest Congrés pretén comptar amb la presència activa dels màxims especialistes en les diverses disciplines (arqueològiques, històriques, artístiques, teològiques) que cal tenir en compte en l'estudi del monument. El congrés vol ser obert i rigorós, caracteritzat per ponències

innovadores i, sobretot, pels diàlegs científics entre tots els participants. No es tracta de repassar una vegada més les diverses hipòtesis sobre Centcelles –d'altra banda, prou conegudes– sinó de sospesar les dades que ofereix la recerca arqueològica, els elements que aporten els diversos contextos històrics en què sembla inscriure's el monument, i els diversos vectors arqueològics, iconogràfics i documentals, relatius a la seva decoració musiva i pictòrica actualment existent o bé presumible.

Més de vint especialistes de centres de recerca i universitaris d'arreu d'Europa participen en el Congrés, i diverses institucions del país i internacionals, com l'ICAC, l'IEC i el DAI, aporten la seva col·laboració.

El Congrés es desenvoluparà en tres jornades al Seminari de Tarragona i al mateix conjunt monumental. I el darrer dia, en l'acte de cloenda del Congrés s'homenatjarà la figura del Prof. Dr. Theodor Hauschild. Les llengües oficials seran tres: català, castellà i italià. Les ponències i alguns altres materials seran publicats com a actes del Congrés en la col·lecció *Studia Archaeologiae Christianae* de l'Ateneu Universitari Sant Pacià.

DIMARTS, 28 DE JUNY

9:00 Recepció dels assistents¹

9:30 Benvinguda

MATÍ

Moderador: **Josep M. Macias**, ICAC

10:00 *Història de la recerca sobre Centcelles, dels orígens fins al 1931*
Jaume Massó, Museu d'Arqueologia Salvador Vilaseca, Reus

10:20 *Centcelles y el Instituto Arqueológico Alemán. Investigaciones compartidas*
Dirce Marzoli, DAI

10:40 *La investigación en el conjunto de Centcelles en el siglo XXI*
Jacinto Sánchez, arqueòleg

11:00 Pausa-cafè

1. Les evidències arqueològiques

11:30 *Topografia, geofísica i paisatge entorn de la vil·la de Centcelles*
Marta Prevosti, IEC-ICAC

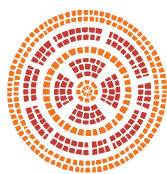
12:00 *Tàrraco al segle V*
Meritxell Pérez, INSAF

12:30 *L'urbanisme de Tàrraco al segle V*
Ada Lasheras, Casa de Velázquez-ICAC

13:00 *Arquitectura, función y cronología de Centcelles*
Josep Anton Remolà, MNAT

13:30 Fi de la sessió

13:45 Dinar-bufet

DIMARTS, 28 DE JUNY

TARDA

Moderadora: **Dirce Marzoli**, DAI

15:00

Observaciones sobre el programa decorativo y artístico de Centcelles: mosaicos

Achim Arbeiter, Universitat de Göttingen

15:30

Nuovi risultati di ricerca sulla pittura murale dell'edificio a cupola a Centcelles

Dieter Korol, Universitat de Münster

16:00

Programas decorativos y artísticos: pinturas

Carmen Guiral, UNED

Antonio Mostalac, UEZ/Universidad de Zaragoza

16:30

Fi de la sessió

16:45

Desplaçament en autocar al conjunt monumental de Centcelles

18:00

Recepció institucional i visita al conjunt monumental de Centcelles (amb refrigeri)

20:30

Tornada a Tarragona

DIMECRES, 29 DE JUNY

MATÍ

Moderadora: **Isabel Rodà**, UAB-ICAC

2. Els referents contextuals (300-450 d.C.)

9:00

El ejército tardorromano en Hispania
Ángel Morillo, Universitat Complutense de Madrid

9:30

Estacionamiento y circulación de las unidades comitatenses y palatinas en el Occidente tardorromano
Sylvain Janniard, Universitat de Tours

10:00

Vil·les, mausoleus i esglésies: Centcelles i altres exemples de l'antiguitat tardana
Alexandra Chavarría, Universitat de Pàdua

10:45

Pausa-cafè

11:15

I complessi imperiali del IV e V secolo
Umberto Roberto, Università di Napoli Federico II

12:00

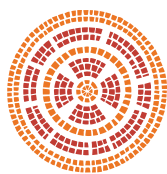
I complessi di Split (imperiale) e Salona (cristiano) IV-V secolo
Emilio Marin, Universitat Catòlica de Croàcia

12:45

Fi de la sessió

13:15

Dinar-bufet

DIMECRES, 29 DE JUNY

TARDA

Moderadora: **Isabel Rodà**, UAB-ICAC

15:30

Gli edifici funerari tardoromani
Olof Brandt, PIAC

16:30/
18:00

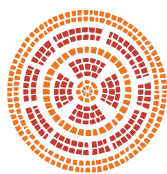
Debat

20:00

Concert d'orgue a la Catedral de Tarragona.
Organista: **Jordi Vergés**

21:00

Sopar oficial

DIJOUS, 30 DE JUNY

MATÍ

Moderador: **Joaquín Ruiz de Arbulo**, URV

3. Els referents simbòlics i teològics dels mosaics de la cúpula

9:00 *Programma iconografico: scene bibliche*
Norbert Zimmermann, DAI Roma

10:00 *I temi del "ciclo del latifondo" nei mosaici
della cupola di Centelles*
Matteo Braconi, Roma Tre

11:00 Pausa-cafè

11:30 *Testi patristici in relazione a Centelles.*
Mondo Orientale
Carlo dell'Osso, PIAC

12:00 *Textos patristics en relació a Centelles.*
Món Occidental
Albert Viciano, AUSP

12:30 Debat

13:30 Dinar-bufet

DIJOUS,
30 DE JUNY

TARDA

Moderador: **Armand Puig i Tàrrach**, AUSP

15:30

Taula rodona i debat general
Achim Arbeiter, Universitat de Göttingen
Josep Anton Remolà, MNAT
Vincenzo Fiocchi-Nicolai, PIAC

18:00

Reconeixement *in absentia*
de la figura del **Prof. Dr. Theodor Hauschild**

18.30

Cloenda del Congrés

Organitzen

Sota el patrocini de

Amb el suport de

Amb la col·laboració de

Institut d'Estudis Catalans

REIAL ACADEMIA CATALANA DE BELLES ARTS DE SANT JORDI

